

Umsögn frá Karateambandi Íslands

Afreksstarf í íþróttum á Íslandi, til framtíðar

Unnið hefur verið að bættri umgjörð afreksíþróttanna á Íslandi í tvö ár og gríðarmikið starf liggur að baki þeirrar vinnu. Starfshópur á vegum mennta- og barnamálaráðuneytis var skipaður í janúar 2023 um stöðu og réttindi afreksíþróttafólks og skilaði hópurinn skýrslu í apríl 2024 þar sem staðan í málaflokkinum var skýrð og margar tillögur voru settar fram um aðgerðir til að efla og styrkja afreksíþróttastarfið í landinu. Miklar væntingar eru af hálfu íþróttahreyfingarinnar um framgang þessara tillagna enda um umbyltingu að ræða í umgjörð afreksíþróttafólks á Íslandi. Markmiðið með þessari vinnu er að gera umgjörð um íslenskt afreksíþróttafólks sem næst sambærilega við það sem er hjá þjóðum sem viðberum okkur helst saman við. Tillögunar fela meðal annars í sér:

- Stofnun Afreksíþróttamiðstöðvar Íslands. Mikilvægt hlutverk hennar er að styrkja sérsambönd og íþróttafélög að sinna sínu afreksstarfi. Einnig að bæta umhverfi og efla starfsumhverfi íþróttþjálfarans, með því að efla menntun, þekkingu og hæfni þeirra. Þar mun starfa öflugt fagteymi sérfræðinga og ráðgjafa frá átta ólíkum fagsviðum íþróttanna.
- Hækkun framlags til Afrekssjóðs ÍSÍ.
- Stofnun launasjóðs afreksíþróttafólks og þjálfara til að styðja viðafreksíþróttafólkið og tryggja þeim vinnumarkaðstengd réttindi.
- Aukið fjármagn til íþróttahreyfingarinnar til að lágmarka kostnaðarpátttöku iðkenda í landsliðsstarfi. Háar greiðslur foreldra vegna þátttöku barna og unglinga í landsliðsverkefnum eru til þess fallnar mismuna einstaklingum eftir fjárhag foreldra.
- Aukið fjármagn til ferðasjóðs íþróttafélaga til að koma til móts við aukinn ferðakostnað einstaklinga og félaga af landsbyggðinni.
- Hækkun fjárframlags til reksturs sérsambanda.
- Hvatakerfi sem hefur það að markmiðið að efla og styrkja afrekssvið framhaldsskólanna.
- Efling samvinnu og tengsla Afreksmiðstöðvar við grunnskólastigið og þjálfun ungmenna í íþróttafélögunum, auk foreldrafræðslu.
- Aðgerðir til að hlúa að efnilegu íþróttafólki og draga úr brotthvarfi unglinga úr íþróttum.

Mikil vinna hefur verið lögð í að kynna tillögur starfshópsins fyrir öllum þingflokkum og að störfum er þverpólitísk þingmannanefnd sem unnið hefur að málinu.

Gríðarlega mikilvægt er að halda takti í þessari vinnu svo hægt verði að ná þeim árangri sem stefnt hefur verið að enda hefur mikil orka og tími farið í undirbúning þess og úrvinnslu.

Krafa er gerð um að íþróttahreyfingin fái þann stuðning sem rætt hefur verið um til að hægt verði að tryggja faglegt og gott afreksíþróttastarf í landinu. Til þess þarf stórukið fjármagn til málaflokksins eins og kynnt hefur verið.

Það væri mikill skaði fyrir hreyfinguna ef tímabundið ástand á Alþingi leiddi til þess að þessi áform verði að engu.

Vert er að minna á að í núverandi stjórnarsáttmála kemur fram að unnið verði með félagasamtökum að því að efla umgjörð um afreksstarf íþróttafólks. Þá kemur fram í fjármálaáætlun 2025 -2029 að meginmarkmið stjórnvalda á sviði íþróttá- og æskulýðsstarfs er að auka gæði og styrkja faglega umgjörð um skipulagt íþróttá- og æskulýðsstarf.

Gerðar eru miklar kröfur til íþróttahreyfingarinnar um leið og allt rekstrarumhverfi hennar hefur orðið mun erfiðara. Erfitt reynist að ná endum saman og stórir rekstrarþættir í tengslum við þátttöku í mótum bæði innanlands og utanlands eru bugandi. Má þar nefna sérstaklega allan ferðakostnað og upphald. Sérsambönd ÍSÍ hafa orðið í auknum mæli að stóla á fjáröflun þátttakenda og aðstandenda þeirra vegna þátttöku í landsliðsverkefnum en með því skapast veruleg hætta á því að fjárhagur og búseta geti haft áhrif á möguleika íþróttafólks til þátttöku í afreksstarfi. Einnig hefur þurft að hætta við þátttöku landsliða í verkefnum vegna fjárskorts.

Afrekssjóður ÍSÍ hefur staðið í stað undanfarin allmörg ár og það hefur haft áhrif á getu sérsambanda til þátttöku í afreksstarfi.

Árið 2023 var heildarkostnaður Karatesambandsins vegna erlendra verkefna um 19.000.000 kr og hlutur keppenda í honum um 4.600.000 kr eða um 24%. Margir bestu keppendur landsins fara í margar keppnisferðir og getur kostnaður þeirra verið umtalsverður.

Nú þegar er kostnaðurinn árið 2024 orðinn 14.600.000 kr og hlutur keppenda um 2.600.000 kr eða um 18%. Munar þar mestu um að Karatesambandið hélt Norðurlandameistaramótið í karate í Reykjavík um miðjan apríl og sparaðist þar erlendur ferðakostnaður þetta árið. Á móti kemur að mótið kostaði sambandið um 4.000.000 kr nettó.

Launakostnaður hefur einnig stóraukist. Er staðan orðin sú að sambandið hefur ekki lengur efni á að hafa starfsmann í starfi á skrifstofu. Er allt starf sem unnið er hjá sambandinu nú orðið í sjálfboðavinnu.

Fyrir hönd,
Karatesambands Íslands

Reinharð Reinharðsson
Formaður

GSM: 8200722

www.kai.is